

עק"פ (חיפה) 1569-06-13 - אהוד הלפרין נ' ערן סטאר

עק"פ (חיפה) 1569-06-13 - אהוד הלפרין נ' ערן סטאר ואח' מחוזי חיפה

עק"פ (חיפה) 1569-06-13

אהוד הלפרין

נגד

1. ערן סטאר

2. סיגל סטאר

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[12.12.2013]

כב' השופט עודד גרשון [אב"ד] כב' השופט כמאל סעב

כב' השופטת תמר שרון נתנאל

פסק דין

הערעור וההליך בבימ"ש קמא:

1. לפנינו ערעור על הכרעת הדין (להלן: "הכרעת הדין"), שניתנה על ידי בימ"ש השלום בחיפה (כבוד השופט ערן קוטון), בקובלנה פלילית שהוגשה על ידי המערער נגד המשיבים, לפיה, לאחר שמיעת טענות מקדמיות ועוד טרם שמיעת ראיות בתיק, הורה בימ"ש קמא על ביטול חלקים מכתב הקובלנה ועל זיכוי המשיבים משאר המיוחס להם בכתב הקובלנה, לאחר שקבע כי לגבי השאר מתקיים הסייג של "זוטי דברים" אשר בסעיף 34' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. הצדדים הינם שכנים - דיירים באותו בית משותף, הידוע כבית מס' 29 ברח' ד"ר שימקין נחום בחיפה (להלן: "הבניין"). המשיבים מתגוררים, מאז שנת 2008, בדירה מס' 3 שבבנין (להלן: "הדירה") ואילו המערער מתגורר, החל משנת 1972, בדירה מס' 6 שבבנין.

בקובלנה, אשר הוגשה לבימ"ש קמא (בנוסח המתוקן שלה), ייחס המערער למשיבים, ביצוע מספר עבירות של היזק בזדון, על-פי סעיף 452 לחוק העונשין.

תיאור האירועים ("הפרשיות", כלשונו של בימ"ש קמא), הובא בפירוט, בהכרעת הדין שניתנה על ידי בימ"ש קמא ולא נחזור עליו, אלא ככל שהפרטים יידרשו להבהרת פסק דינו. בשלב זה נאמר רק, כי מדובר ב- 5 נושאים, שעניינם בהתקנות שבוצעו על גג הבנין או על קירותיו ואלה הם: מזגן שהותקן על גבי קיר הבנין, מחוץ לדירה; דוד שמש שהותקן על גג הבנין; סורגים שהתקינו הנאשמים על-גבי ארבעה מפתחי חלונות הדירה בתחומי הרכוש המשותף; פתח שקדחו הנאשמים בקיר החיצוני של הדירה דרכו העבירו מרזב וצנרת מים למרפסת חדר הכביסה שבדירה; צלחת לוויין שהותקנה על-גג הבנין. במקרה אחד מדובר בטענה לחבלה בטיח החיצוני של הבנין, שנעשתה על ידי פועל, לשם בדיקת התכנות לביצוע תכנית תמ"א 38.

טענות הצדדים:

3. המערער טוען, שהמשיבים אינם עושים דבר לשם תיקון המצב, חרף שהות שנתן להם בימ"ש קמא חרף כך שהם לא זוכו מהאישומים נגדם, אלא כתב האישום "רק" בוטל וחרף כך שברור למשיבים, כי הם חרגו מקו הבניין, כי המזגן הוא "בלתי חוקי" ויש להסירו וכך לגבי כל שאר סעיפי האישום. לטענתו, מדובר בהתנהגות עבריינית מצד המשיבים. כן טוען המערער, כי הוא מיצה את ההליכים האזרחיים בכך שבעניין המזגן הוא הגיש תביעה נגד הבעלים הקודם של הדירה (מי שמכר אותה למשיבים), אולם תביעתו נדחתה בשל התיישנות.
4. המשיבים טענו, כי בימ"ש קמא לא קבע ממצאים בשאלה אם המזגן חורג מקו בנין, אם לאו, כי לא נפל כל פגם בפסק הדין וכי ההליך הפלילי אינו המסלול הנכון וביקש לדחות את הערעור. בתשובה לכך טען המערער, כי ב"כ המשיבים יודע היטב, מידעה אישית, כי המזגן חורג מקו בנין וביקש להחזיר את התיק לבימ"ש קמא, לשם שמיעת ראיות. כל צד ביקש, כי נפסוק הוצאות לטובתו.
5. דין הערעור דחייה ונבהיר עמדתנו, בקצרה. פסק דינו של בימ"ש קמא מפורט ומנומק היטב ולא מצאנו בו כל פגם. ראשית, כפי שקבע בימ"ש קמא [בהפנותו למקורות לרבות ע"פ 9723/03 מדינת ישראל נ' בלזר, פ"ד נט(2) 408, בעמ' 415; גבריאלי הלוי, תורת דיני העונשין (כרך א, 2009) בעמ' 754-765], בהיות סעיף 452 לחוק העונשין, סעיף הקובע עבירה תוצאתית: "ההורס נכס או פוגע במזיד ושלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע עונש אחר", הרי מאחר שהמשיבים לא היו אלה שהתקינו את המזגן, את דוד השמש ואת צלחת הלווין, היינו - לא הם אלה שביצעו את המעשה שבעבירה, היינו - את ה"אקטוס ריאוס", ממילא לא ניתן לייחס להם זדון בהתקנתו (היינו - לא ניתן לייחס להם "מנס ריא", אשר צריך שתתלווה אל המעשה), מה גם שההתקנה, בוצעה, על ידי אחרים, עוד קודם לרכישת המשיבים את הדירה. משכך, בדין קבע ביהמ"ש קמא, כי לא ניתן לייחס למשיבים ביצוע עבירה של היזק בזדון, בגין כל הרכיבים שהיו במקום בעת שהמשיבים רכשו את הדירה ובדין הורה על ביטול חלקי כתב הקובלנה המתייחסים לפרשיות המזגן, דוד השמש וצלחת הלווין.

6. שנית ומעבר לצריך, יש לציין, כי על פי התקנון המוסכם (התקנון המצוי), רשאים בעלי הדירות לערוך תיקונים הפוגעים ברכוש המשותף בהסכמת רוב בעלי הדירות. והנה, התברר בביהמ"ש קמא, כי באסיפות דיירים, שהתקיימו בשנים 2010 ו-2011 (מספר שנים לאחר שהמשיבים רכשו את הדירה), כל הדיירים, לבד מהקובל, אישרו בכתב (על בסיס הסכמות קודמות שנעשו בעל-פה), את כל העבודות שבוצעו על ידי הדיירים השונים.
7. באשר לסורגים, למרזב, לצנרת הנוספת ולחבלה בטיח, קבע בימ"ש קמא, כי אף מבלי להידרש לטענות המשיבים בדבר מעשי שאר דיירי הבניין והסכמות הדיירים באסיפות, יש להחיל על עניינים אלה את ההגנה של "זוטי דברים". בימ"ש קמא התחבט בשאלה האם יש מקום להחיל הגנה זו כבר בתחילת המשפט, עוד טרם נשמעו ראיות, שכן תוצאת קבלתה היא זיכוי ולא ביטול כתב הקובלנה ולאחר סקירת פסיקה בנושא הגיע למסקנה, כי במקרה דנן ראוי שכך ייעשה, הן לאור טיבם של המעשים ונסיבותיהם והן משום שגם אם נצא מנקודת הנחה שכל העובדות הנטענות בכתב הקובלנה נכונות ומהוות עבירה, עדיין המסקנה שהיא, שמדובר בזוטי דברים.
8. בהקשר זה הבהיר בימ"ש קמא, הבהר היטב, את מטרתם של דיני העונשין, כמו גם את הסכנה הטמונה, לזכויות הפרט לחירות ולאוטונומיה, בשל פרישה רחבה מידי של ההליך הפלילי, תוך שהוא מפנה לספרות שנכתבה בנושא ומתייחס גם לעקרונות הקובלנה הפלילית ולמקומה במרחב המשפטי הפלילי/אזרחי.
- כן עמד בימ"ש קמא, באופן ראוי ונכון, גם על ההבדל שבין ההליך המגבש כתב אישום, במסגרתו נבחן האירוע על ידי גוף מקצועי, אובייקטיבי וחסר פניות, המפעיל שיקול דעת מקצועי לבין גיבושו של כתב קובלנה פרטית, הנעשה על ידי אדם פרטי, שאינו מחויב בדרישות הנ"ל ופועל מתוך אינטרס פרטי. כן ציין בימ"ש קמא את הפגיעה בפרט, נגדו מוגשת קובלנה פלילית, שהרי תוצאות הרשעה על פיה, הינן, למעשה, כתוצאות הרשעה על פי כתב אישום.
9. בימ"ש קמא סקר את פרטי המעשים האמורים לעיל ואת כלל השיקולים הרלבנטיים ובהביאו בחשבון את העובדה שהמשיבים פעלו ברכוש שהוא גם רכושם הם, שמטרת המעשים לא היתה להרוס או לפגוע, אלא לשפר תנאי מחייה תוך שהביא בחשבון גם את מידת הפגיעה, קבע, כי נוכח אופי החיים בבית משותף הפגיעה ברכוש הבית אינה בלתי מידתית ואיננה מעבר לדרוש לשם קיום תנאי חיים סבירים בדירת המשיבים.
- בימ"ש קמא הוסיף וציין, כי כך בוודאי הדבר כאשר הפגיעה בטיח הבניין נעשתה על מנת לבדוק היתכנות של קידום פרויקט תמ"א 38, היינו - לשם קידום תכנית אשר תכליתה חיזוק הבניין מפני רעידות אדמה. בימ"ש קמא הטעים, כי מדובר בפגיעה מינורית ברכוש המשותף "אשר ניתן למצוא לה מזור באמצעים קלים ופשוטים, בין אם באופן של שיפוץ ובין אם באופן של הכשרה בדיעבד על-פי דיני התכנון והבניה הרלוונטיים" וסיכם ואמר, כי העובדות המתוארות בכתב הקובלנה אינן מציגות פגיעה ברכוש המשותף, אשר חוצה את סף זוטי הדברים וכי אין להכתיים את המשיבים בכתם של הרשעה פלילית, בגינם.
10. אף אנו בדעה זו וסבורים אנו כי נכון נהג בימ"ש קמא, משקבע כי מדובר בזוטי דברים. נראית לנו גם קביעתו של בימ"ש קמא לפיה: "האינטרס האישי של הקובל בענייננו עשוי לבוא לידי ביטוי ולפתרון במגוון הליכים אזרחיים, והמקרה אינו מתאים לשימוש בהליכים פליליים".
- סופו של דבר - אנו מאמצים את קביעותיו של בימ"ש קמא ואת נימוקיו ואיננו רואים להוסיף על כך, מעבר לאשר כבר אמרנו.
- הערעור נדחה, איפוא, ורק מאחר שמדובר בהליך פלילי (גם אם פלילי "פרטי") ועל מנת שלא להרבות מחלקות בין הצדדים, לא נעשה צו להוצאות.
- המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לצדדים.
- ניתן היום, ט' טבת תשע"ד, 12 דצמבר 2013, בהעדר הצדדים.